

מאירה גרוסינגר

החצר האחורית או זכרון ילדות / 2009

את עבודותיה של מאירה גרוסינגר אפשר לקרוא ברוח הניאודאדא. גרוסינגר משלבת בעבודותיה לרוב הפצים משומשים ויוצרת באמצעותם "דיוקנאות" של החיים שחלפו. האובייקטים שהיא משתמשת בהם מקצתם הפצים דלים ו"מנודים", ומקצתם הפצים טעונים תרבותית. שילובם יחד בתצוגה הנוכחית, כלקט של הפצים מעולמות שונים, משדר באווירתו משהו מעולמו של ה"אחר", מעולמם של חסרי הבית, עולם של "לא-מקום". גרוסינגר מציגה סדרת מיצבים בהאנגר שבנמל יפו, הנמצא כעת בתהליך של שיפוץ והרחבה במטרה לשלבו בטיילת המחברת בין תל אביב ליפו. מיקומו של ההאנגר, המחסן שננטש ונזנח בשנים האחרונות, מעצים את תחושת הלא-מקום שמשדרים המיצבים של גרוסינגר.

מריונטות, פיגוריות, ראשים של ילדות צעירות, חלקי גוף מטולאים, מעופפים כמו פרפרים, עטלפים ואלמנטים מטולאים אחרים – כל אלה נוכחים באופן קבוע במיצביה של גרוסינגר והם מסגירים משהו מהאווירה הקרקסית ההזויה, הלא נוחה ואולי אף מאיימת, שמשדרים המיצבים.

במיצב **פִּי, פְּתִי בּוֹכְתִי** (2009), שכותרתו לקוחה משיר של ח. נ. ביאליק ("בובה ועגלתה"), יוצרת האמנית בעזרת סבך של חוטים התלויים מהתקרה תחושה של חידלון, או לדבריה: "חוסר אונים אל מול הגורל האנושי". המיצב כולל כ-35 ראשי בובות הבנויות על קולבי עץ לתליית בגדים. גרוסינגר מנפצת את האידיליה של הבובה המתוקה בעלת שתי הצמות באמצעות עבודת הטלאה פרגמנטרית, "פציעה" וקריעה של הספוגים, במטרה לחשוף את גודל הצער הטמון "בגורל האנושי בכלל, ובגורלו של היהודי בפרט". הבובות מוצגות לראווה כמוצרי צריכה, הן חסרות גוף, ראשן מונח על צווארן והן תלויות על חוטים, או כדבריה: "שורות שורות כמו היילים, כנידונים, כעצים בחורשה".

במיצב **קוריים** (2009), הבנוי מחוטים המשתלשלים מטה באופן רנדומלי, נוצרת סביבה פיסולית, מין גריד נוזל ומשתנה. בין הקווים המופשטים שיוצרים החוטים ממוקמים אלמנטים פיגורטיביים מרחפים או כמו-מרחפים. ביניהם שלוש דמויות של ילדים עומדים ושלושה ילדים בתנוחות משתבללות. צורות אמורפיות נוספות מרמזות על צורת גולם או עובר, וחלקן נראות כמו פרפרים או עטלפים הלכודים בין הקורים.

המיצב **כלוב** (2009) עשוי אף הוא רשת חוטים היוצרת סביבה שהיא מעין מקלט ובה-בעת גם בית-כלא; הפרפר שיצא מהגולם מעופף אבל גם לכוד. על מיצבים אלו שורה אווירה סוריאליסטית המתעצמת לנוכח החיבור בין האלמנטים השונים הנתונים בתהליכי כליה והתרבות בו-בזמן.

את התצוגה סוגר המיצב **זיכרון קולקטיבי** (2009). זהו מיצב המורכב ממריונטה בדמות בלרינה לבנה עשויה רשת, בדים, תחרה, חומרי מילוי וגבס. צווארה של הבלרינה מוטה לאחור בתנוחת ריקוד. רגליה כרותות מן הברכיים ומטה והיא תלויה על חוט המשתלשל מהתקרה. סביבה מרחפות ברוח שמפיק מאוורר פיסות לבנות של חומר רך המזכיר פתיתי שלג. על הקיר מוקרן תצלום של מהנה ריכוז, שממנו משתחררים אנשים הצועדים על מעין קופסאות (תחליף לברכיים שנכרתו על ידי רופאים נאצים למטרות ניסוי). בתוך התצלום שילבה האמנית קטע מסרט וידיאו של איש לבוש שחורים המפעיל תיבת נגינה. על שולחן קטן בפינת המיצב מוצבת תיבת נגינה ובה דמויות של בלרינות וברקע נשמעת במחזוריות מונוטונית מוזיקה מתקתקה. הבלרינה ותיבת הנגינה הם סממנים של ילדות – ילדותה של האמנית וגם ילדותם של הוריה, שהיו צעירים מאוד בעת מלחמת העולם השנייה. הדמות השחורה והמנגינה החוזרת על עצמה שוב ושוב מעצימים את תחושת הכאב והגעגועים למה שהיה ואיננו עוד.

עבודותיה של מאירה גרוסינגר מעוררות חוויה כמעט תיאטרלית, מתמשכת בזמן. המפגש בין הצופה לאובייקט האמנותי הוא מפגש של היתקלות, של הסגת גבול. האובייקט מכונן כדבר מה העומד בדרכו של המתבונן, והוא אינו שלם בלעדי הצופה. המפגש כורך את גופו של המתבונן עם האובייקט עצמו לכדי ישות חדשה ומוזרה. נוכחותו הפיזית של הצופה משלימה את העבודה ובמידה מסוימת אף פותרת את החידתיות הגלומה בה.